

مترجم فارسی: ع. علوی
آماده‌سازی و انتشار: خانهٔ آمریکای لاتین
اسفندماه ۱۴۰۳

tricontinental

طرح‌های به‌کاررفته در این پرونده برگرفته از تقویم «روز کتاب‌های سرخ ۲۰۲۵» هستند که در همکاری با «اتحادیهٔ بین‌المللی ناشران چپ» طراحی و منتشر شده است. «روز کتاب‌های سرخ» ابتکار عملی‌ست که هر ساله در روز ۲۱ فوریه، به مناسبت سالگرد انتشار مانیفست کمونیست برگزار می‌شود.

طرح جلد

کاتل آبه‌یو (ونزوئلا)

لذتِ خوانند

پرونده شماره ۸۵ | تری کتیننتال: مؤسسه پژوهش‌های اجتماعی
فوریه ۲۰۲۵

تمام روسیه خواندن را یاد می‌گرفت و می‌خواند—سیاست، اقتصاد، تاریخ— زیرا مردم می‌خواستند بدانند... در هر شهر، در بیشتر شهرها، در امتداد جبهه، هر جناح سیاسی روزنامه خود را داشت—گاهی چندین نشریه. صدها هزار جزوه توسط هزاران سازمان توزیع و در پادگان‌ها، روستاها، کارخانه‌ها و خیابان‌ها پخش شد. عطش برای تحصیل، که مدت‌ها بود نشانی از آن دیده نمی‌شد، با انقلاب به شور و هیجانی در بیان تبدیل شد. تنها از مؤسسه اسمولنی، در شش ماه اول، هر روز خروارها، از طریق باری‌ها و قطارها، ادبیات بیرون می‌رفت و زمین را اشباع می‌کرد. روسیه اقلام خواندنی را مانند شن‌های داغ که آب می‌نوشد، به نحوی سیری‌ناپذیر جذب می‌کرد؛ اما نه افسانه‌ها، تاریخ جعلی، متون خرافی، و داستان‌های بی‌مایه که موجب فساد ذهن بودند، بلکه نظریه‌های اجتماعی و اقتصادی، فلسفه، آثار تولستوی، گوگول و گورکی...

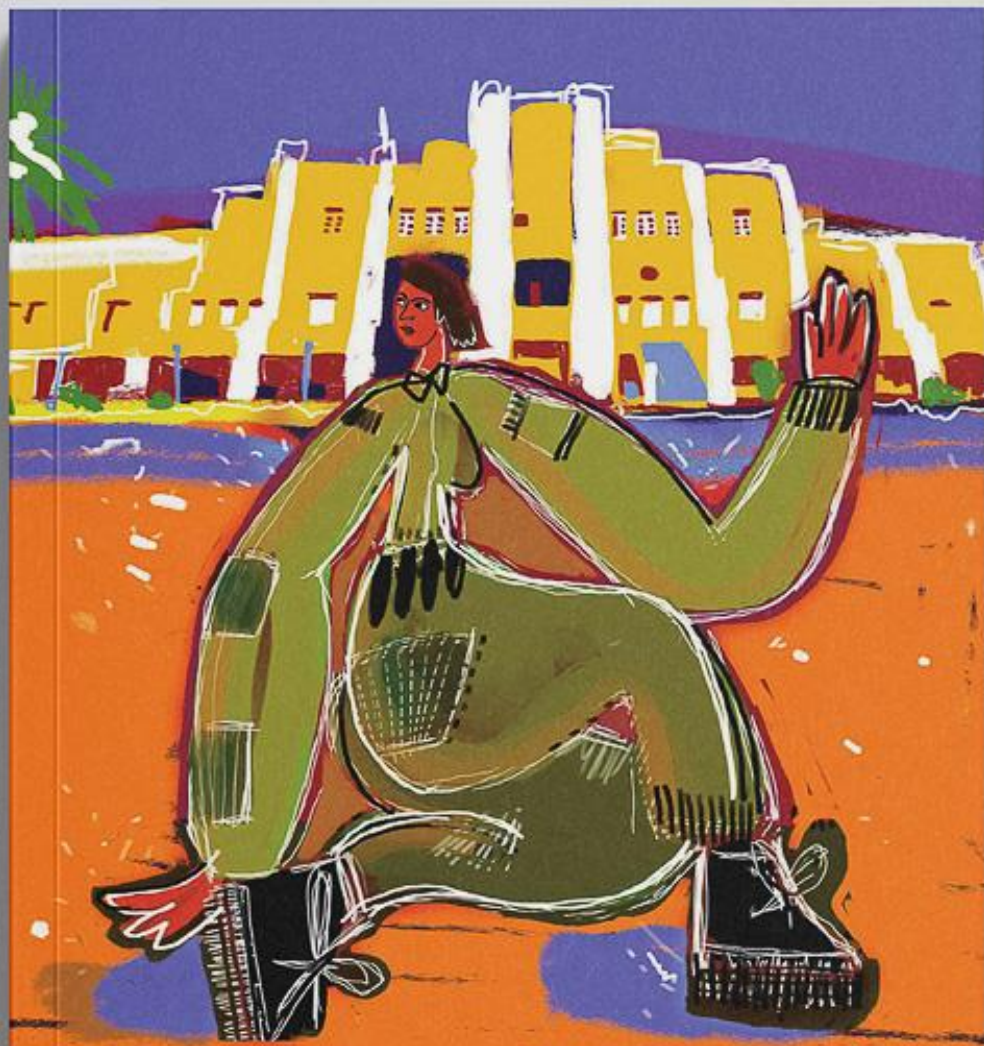
— جان رید، ده روزی که دنیا را تکان داد، ۱۹۱۹.^[۱]

انقلاب‌های کارگران عادی غل‌وزنجیرهای جامعه را گسست و دنیای جدیدی بنا نهاد. هر یک از آن‌ها، خواه مستقیماً سوسیالیستی باشد یا الهام‌گرفته از رهایی ملی، شواهدی از این شورونشاط برای واژگونی هنجارهای اجتماعی کهن و ایجاد اشکال برابری طلبانه از زیست و تعلق به ما ارائه می‌دهد. از آنجایی که اغلب انقلاب‌های قرن بیستم توسط دهقانان و کارگران رهبری می‌شدند (مکزیک، ۱۹۱۰؛ چین، ۱۹۱۱؛ ایران، ۱۹۰۵ تا ۱۹۱۱؛ روسیه و آسیای مرکزی، ۱۹۱۷)، آن‌ها اغلب بر

چگونگی مقابله با ستم اربابان تمرکز داشتند. برای سرنگونی قدرت مالکان، توزیع زمین مازاد (اصلاحات ارضی) کافی نبود. قدرت مالکان ریشه در سلسله مراتب اجتماعی داشت که گاهی جنبه قدسی به خود می گرفت. ظلم به دهقانان به توسط اسناد و دفاتر حسابداری نامفهوم [برای بزرگان]، دفترهای وام دهندگان و کشیشان انجام می شد. محروم کردن دهقانان از توانایی خواندن، آن ها را ناتوان می کرد؛ توانایی ای که آن هنگام که به دست آمد اثر خود را در هر یک از این انقلاب ها در بخش های فقیرتر جهان آشکار کرد.

فرهنگ بورژوازی که در قرن نوزدهم در سراسر این کشورها حاکم بود، خواندن را به عنوان نشانه ای از جایگاه طبقاتی پذیرفته بود. اگرچه کتاب ها و روزنامه ها با ظهور چاپ تجاری شکوفا شدند، عمدتاً به بورژوازی و در برخی موارد - خرده بورژوازی اختصاص داشتند. در مکزیک، جایی که ریاست جمهوری بنیتو خوارز (۱۸۷۲-۱۸۵۸) تحصیلات و صنعت نشر را گسترش داد، بهای روزنامه به مراتب بیشتر از درآمد روزانه یک کارگر معمولی یا کامپسینو (رعیت) بود.^[۲] تحت رژیم مالکان در کشورهایمانند مکزیک و روسیه و در مستعمراتی مانند هند و در قاره آفریقا، فرصت های اندکی برای کارگران و دهقانان وجود داشت تا خواندن بیاموزند. تنها زمانی که جنبش های اتحادیه ای و کمونیستی در این کشورها سر برآوردند و سازمان های آن ها روزنامه ها و جزوه ها را اغلب به صورت مخفیانه منتشر می کردند، اعضای طبقه کارگر و دهقان دسترسی گسترده تری به متون پیدا کردند که توسط سازمان دهندگان باسواد برای شان خوانده می شد. این شکل از یادگیری جمعی به یک مدرسه ابتدایی برای سوادآموزی تبدیل شد.

این پرونده، لذت خواندن، برپایهٔ چنین سنت‌هایی برای برجسته‌کردن نمونه‌هایی از سواد عمومی مربوط به عصر ما، از مکزیک گرفته تا هند و چین، شکل گرفته است. آخرین بخش این پرونده، به «روز کتاب‌های سرخ» می‌پردازد، برنامه‌ای که از هند آغاز شد و از آن زمان—از طریق ابتکار عمل اتحادیهٔ بین‌المللی ناشران چاپ—در سراسر جهان گسترش یافته است.

Haydée Santamaría

HAYDÉE SPEAKS OF MONCADA

والنتينا أغيره (ونزونلا)

مکزیک می‌خواند

در زمان انقلاب ۱۹۱۰ مکزیک، تنها حدود ۲۲ درصد از جمعیت ۱۵/۱ میلیونی این کشور باسواد بودند.^[۳] طی یک دهه پس از آن، یک دوره طولانی ناآرامی مکزیک را فراگرفت تا این که آلواریو اوبرگون در سال ۱۹۲۰ به ریاست جمهوری رسید و روند اصلاحات را آغاز کرد که شامل فعالیت‌های فرهنگی گسترده مانند تأسیس مدارس روستایی، آموزش معلمان، ساخت کتابخانه‌های عمومی و مدارس هنری و انتشار جزوه و کتاب برای خوانندگان مبتدی بود. در سال ۱۹۲۱، خوزه واسکونسلوس به عنوان اولین دبیر آموزش عمومی منصوب شد و اوبرگون به او دستور داد فرهنگ مکزیک را دموکراتیزه کند.^[۴] برای رسیدن به این هدف، دولت هزاران مدرسه روستایی و دانشسرای تربیت معلم ایجاد کرد و دستمزد معلمان روستایی را از یک به سه پسو در روز افزایش داد.^[۵] برای اداره مؤسسه آموزشی اصلی، واسکونسلوس به یکی از اعضای حزب کمونیست مکزیک، النا تورس کوئه‌پار روی آورد، که این مأموریت‌های فرهنگی را در سراسر کشور گسترش داد و بیش از چهار هزار معلم را طی یک دهه آموزش داد. تورس همچنین برنامه صبحانه رایگان مدارس را در سال ۱۹۲۱ آغاز کرد تا اطمینان حاصل شود ده‌ها هزار دانش‌آموز تغذیه می‌شوند.^[۶]

تحت رهبری واسکونسلوس، وزارت آموزش عمومی به توسعه کتابخانه‌های عمومی

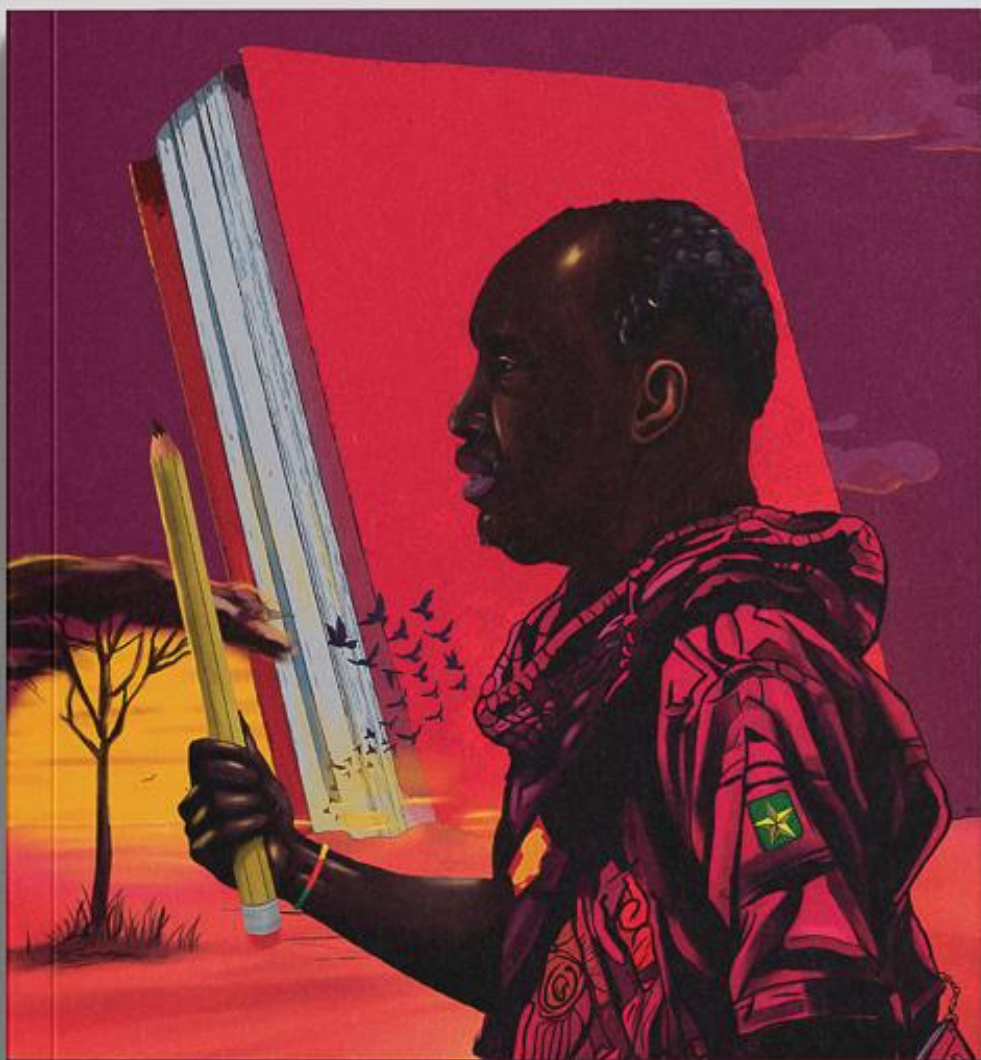
باکیفیت در مناطق روستایی همت گماشت. برای این منظور، وزارت نه تنها بودجه به ساخت کتابخانه اختصاص داد، همچنین مجموعه‌هایی از کتاب (پنجاه کتاب برای کتابخانه‌های روستایی و هزار کتاب برای مراکز شهری) چاپ و توزیع کرد که هم زیست فرهنگی دهقانان را بهبود می‌بخشید و هم دانش عملی و سازنده را برای آن‌ها فراهم می‌آورد. این کتاب‌ها شامل همه چیز بود، از آثار کلاسیک یونانی گرفته تا کتاب‌هایی درباره تاریخ مکزیک، مدیریت منزل، و دانش کشاورزی.^[۷] وزارت همچنین یک مجله ویژه آموزگاران به نام *El Maestro* (آموزگار) منتشر کرد که اطلاعاتی در مورد سبک‌های تدریس، ایده‌های جدید در آموزش و بررسی کتاب ارائه می‌کرد. در کنار این ابتکار دولتی، در سال ۱۹۳۴، دانیل کوسیو ویه‌گاس، جامعه‌شناس و اقتصاددان، صندوق فرهنگ اقتصادی را در مدرسه ملی اقتصاد (اکنون دانشکده اقتصاد دانشگاه ملی خودگردان مکزیک) تأسیس کرد که در ابتدا مختص توزیع کتاب بین دانشجویان اقتصاد بود؛ و بعداً تبدیل به وسیله‌ای برای توزیع طیف گسترده‌ای از کتاب‌ها در سراسر آمریکای لاتین شد.

با نهاده شدن انقلاب مکزیک و تغییر سرشت طبقاتی آن، تمرکز بر دموکراتیزه کردن فرهنگ از بین رفت. نرخ باسوادی قطعاً افزایش یافت، اما در حدود ۷۰ درصد راکد ماند و نظام آموزشی دولتی و کتابخانه‌های عمومی قادر به بهبود کیفیت سواد نبودند. با کاهش تعهد به این مؤسسات، هم مدارس و هم کتابخانه‌ها در مواجهه با فشارهای مالی که طی بحران بدهی مکزیک در سال ۱۹۸۲ به اوج خود رسید، دیدند که بودجه‌شان کاهش یافته است. از آنجایی که سیاست‌گذاران مکزیک بی‌سروصدا به نولیبرالیسم دچار شده بودند، جریان‌های دیگر در جامعه برای جلوگیری از فروپاشی تمرکز بر سوادآموزی وارد میدان شدند. در سال ۱۹۸۶،

اداره کل کتابخانه‌ها برنامه‌ای را به نام «تعطیلات تابستانی من در کتابخانه» راه‌اندازی کرد که از طریق آن یک میلیون کودک و نوجوان برای شرکت در طیف وسیعی از فعالیت‌های اجتماعی از کتابخانه‌های عمومی بازدید کردند.^[۸] سامانه کتابخانه‌های مکزیک بر اساس این برنامه برای برگزاری جشنواره‌های فرهنگی، موسیقی و داستان‌سرایی ساخته شده است. در سال ۱۹۹۵، در چارچوب اصلاحات آموزشی به دنبال به‌روزرسانی برنامه درسی در سال ۱۹۹۳، وزارت آموزش «برنامه ملی برای خواندن» را راه‌اندازی کرد که در سال ۲۰۰۰ به «کشور خوانندگان» تغییر نام داد. سنگ‌بنای این برنامه، انتخاب، تولید، و توزیع سالانه هفتادوپنج کتاب برای کتابخانه‌های مدارس در سراسر کشور بود.

در سال ۲۰۰۸، «برنامه ملی مکزیک برای ترویج خواندن و کتاب» طرح «مکزیک می‌خواند» (México Lee) را به‌منظور استفاده از سواد به‌عنوان ابزاری برای کاهش نابرابری اجتماعی و افزایش دسترسی به دانش راه‌اندازی کرد. این برنامه ریشه در سنتی دارد که برگرفته از تاریخ خود مکزیک در کارزارهای سوادآموزی و برنامه درسی سوادآموزی بزرگسالان *Yo, sí puedo* (آری، من می‌توانم) در سال ۲۰۰۱ است (برگرفته از برنامه سوادآموزی کوبا در سال ۱۹۶۱)، که در سراسر آمریکای لاتین بسیار تأثیرگذار بوده است. سال بعد، در سال ۲۰۰۹، مدیر صندوق اقتصاد فرهنگ، پاکو ایگناسیو تایبو و پالوما سائیس ته‌خرو، نویسنده، «بریگاد برای خواندن در آزادی» را راه‌اندازی کردند تا کتاب‌هایی را منتشر کنند که به‌صورت رایگان بارگیری یا در نمایشگاه‌های کتاب و جشنواره‌های فرهنگی عرضه می‌شوند. قلب این بریگاد، «لذت خواندن» است. پالوما سائیس ته‌خرو در این باره چنین توضیح می‌دهد:

خواندن درهای مجموعه‌ای از انتظارات و دانش را باز می‌کند که معمولاً به روی شما بسته بود. این امر شما را بسیار انتقادی‌تر می‌کند و به دست شما سلاحی می‌دهد تا هر روز از زندگی خود دفاع کنید. این شما را زیباتر یا ثروتمندتر نمی‌کند. آن کتاب‌هایی که به شما می‌گویند اگر آن‌ها را بخوانید چنین چیزهایی اتفاق می‌افتد، دروغ محض هستند—این طور نیست، حتی باهوش‌تر هم نمی‌شوید—اما به شما این امکان را می‌دهد که تصمیم بگیرید چه کاری را می‌خواهید انجام دهید و چه کاری را نمی‌خواهید.^[۹]

Ngũgĩ wa Thiong'o

DECOLONISING

THE MIND:

The Politics of Language
in African Literature

خواندن به مردم چین کمک می‌کند قامت راست کنند

پیش از سرنگونی سلسلهٔ چینگ در سال ۱۹۱۱، بیشتر جمعیت به‌ویژه زنان—از نعمت سواد محروم بودند. نرخ باسوادی در آغاز قرن [بیستم] ۱۰ تا ۱۵ درصد تخمین زده می‌شود.^[۱۰] وضعیت سوادآموزی در سال‌های بعد چندان بهبود نیافت، عمدتاً به دلیل آشوبی که تا هنگام پیروزی انقلاب چین در سال ۱۹۴۹ جامعهٔ چین را درنوردید. تنها در دههٔ ۱۹۵۰ بود که نرخ باسوادی به‌طور چشمگیری شروع به افزایش کرد و تا سال ۱۹۵۹ به ۵۷ درصد رسید.^[۱۱] تا سال ۲۰۲۱، نرخ باسوادی بزرگسالان در چین به ۹۷ درصد رسید که یکی از بالاترین‌ها در جهان است. دستاوردهای عظیمی که چین در طول هفت دههٔ گذشته به دست آورده «چه‌بسا بزرگ‌ترین تلاش آموزشی در تاریخ بشر» باشد.^[۱۲]

این دستاوردها نتیجهٔ ابتکاراتی بود که حزب کمونیست چین بلافاصله پس از انقلاب ۱۹۴۹ اجرا کرد. این ابتکارات بر اساس تجربیاتی صورت گرفت که در جمهوری شوروی جیانگ‌شی (۱۹۳۴-۱۹۳۱) و جمهوری شوروی یانان (۱۹۴۸-۱۹۳۶) به ترتیب در جنوب شرقی و شمال مرکزی چین، به دست آمده بود، که اشکال مختلفی از کارزارهای سوادآموزی را که هدفش سوادآموزی روستایی و بزرگسالان بود به راه انداخته بودند. هر دوی این تجربیات بر اساس تلاش‌های اتحاد جماهیر شوروی برای سوادآموزی شکل گرفته بود، مانند کارزار ریشه‌کن کردن

بی‌سوادی موسوم به لیکبز که در پی شروع سامانمند کردن دانش برنامه‌های سوادآموزی بزرگسالان، دستاوردهای قابل توجهی برای همهٔ جمهوری‌های شوروی به همراه داشت.^۱ در سال ۱۹۲۱، و.ا. لنین در کنفرانسی دربارهٔ سیاست اقتصادی اعلام کرد که اگر بی‌سواد باقی بماند، هیچ پیشرفتی حاصل نخواهد شد. لنین گفت بدون سواد، سیاست وجود ندارد. بدون آن شایعات، حرف‌وحديث، افسانه‌ها و تعصبات وجود دارد، اما سیاست نه.^[۱۳]

اگرچه خلاصه کردن کل فعالیت‌هایی که کارزار سوادآموزی چین جدید را شکل دادند غیرممکن است، باید بر سه مورد از آن‌ها تأکید کرد:

۱. واژهٔ چینی معادل بی‌سوادی 文盲 یا «متن‌کور» است که به مرکزیت تاریخی دانستن حروف چینی برای باسواد بودن اشاره دارد. بااین حال، وجود بیش از یکصد هزار نویسه که زبان چینی را تشکیل می‌دهند، موانعی برای دستیابی به سواد کامل در جامعه ایجاد کرده بود. در سال ۱۹۵۵، دولت انقلابی «کارگروه اصلاح زبان نوشتاری چینی» را راه‌اندازی کرد تا راهی قابل مدیریت برای پیشبرد سوادآموزی ایجاد کند، مانند کوتاه کردن فهرست نویسه‌ها به ۱۵۰۰ برای ساکنان روستایی و ۲۰۰۰ برای رهبران روستایی و ساکنان شهری به عنوان حداقل سواد.^[۱۴] در سال ۱۹۵۸، مدارس ابتدایی شروع به استفاده از پین‌یین (رومی سازی استاندارد

^۱ اگرچه در این پرونده به طور مفصل در این مورد بحث نشده، اتحاد جماهیر شوروی از لحاظ کارزارهای سوادآموزی در سایر نقاط جهان نمونه و سرمشق بود. آمار سواد شوروی تمام ماجرا را بیان نمی‌کند؛ مثلاً نشان نمی‌دهد که چگونه شوروی‌ها توانستند معضل بی‌سواد را به سرعت شکست دهند. برای مثال، در شوروی «کلبه‌های مطالعه» (izby chitalny) در بخش‌های روستایی امپراتوری تزاری سابق و «یورت‌های سرخ» (چادر) در استپ‌ها ایجاد شد که واحدهای پزشکی و گروه‌های سوادآموزی را در خود جای می‌دادند. ناگفته‌ها در این باره بسیار است.

حروفِ چینی) و حروفِ چینی ساده کردند.

۲. همانند مکزیک و روسیه، انقلاب چین بر اهمیت سوادآموزی روستایی و بزرگسالان تأکید کرد: اگر والدین روی اهمیت خواندن و نوشتن سرمایه‌گذاری نمی‌کردند، لذتِ خواندن به فرزندانشان القا نمی‌شد. لین هاندا، که یکی از برجسته‌ترین رهبران کارزار مبارزه با بی‌سوادی در چین بود، در سال ۱۹۵۵ گفت که یادگیری نویسه‌ها نباید معیار تعریف سواد باشد؛ بلکه هدف نهایی کارزار سوادآموزی باید این باشد که دهقانان بتوانند زندگی خود را غنی کنند و بهره‌وری خود را افزایش دهند. طبق فرمان مبارزه با بی‌سوادی که در سال بعد صادر شد، سوادآموزی بزرگسالان روستایی می‌بایست بر اساس اصول «ادغام عملی» و «یادگیری به منظور کاربرد» صورت می‌گرفت.^[۱۵]

۳. سرانجام، انقلاب چین نقش کتابخانه‌های عمومی را در برنامه‌های سوادآموزی خود برجسته کرد. در سال ۱۹۴۹، تنها پنجاه و پنج کتابخانه عمومی در چین وجود داشت. به عنوان بخشی از تأکید بر مردم‌سالاری، چین جدید کتابخانه‌هایی در مناطق روستایی برای دهقانان و کتابخانه‌های کارخانه‌ای برای کارگران ساخت. تا سال ۱۹۵۶، چین ۱۸۲'۹۶۰ اتاق قرائت روستایی تأسیس کرد که دارای طیف وسیعی از اقلام برای مطالعه بود.^[۱۶]

چنین ابتکاراتی جامعه چین را قادر ساخت بر بی‌سوادی غلبه کند. امروزه، چین با مجموعه‌ای از چالش‌های جدید، مانند نحوه مقابله با اعتیاد جوانان به نمایشگرها و بازی‌های ویدئویی مواجه است. در سال ۲۰۲۱، شی جین پینگ، رئیس‌جمهور چین اعلام کرد دولت او استفاده از بازی‌های ویدئویی برخط را در بین جوانان به سه ساعت در هفته محدود می‌کند که هم توسط صنعت بازی‌های ویدئویی و هم توسط

والدین تنظیم می‌شود. در سال ۲۰۲۲، رئیس‌جمهوری اولین کنفرانس ملی مطالعه را طی سخنانی افتتاح کرد که بر اهمیت مطالعه نه تنها برای کسب دانش، بلکه برای گسترش خرد و پرورش فضایل تأکید داشت:

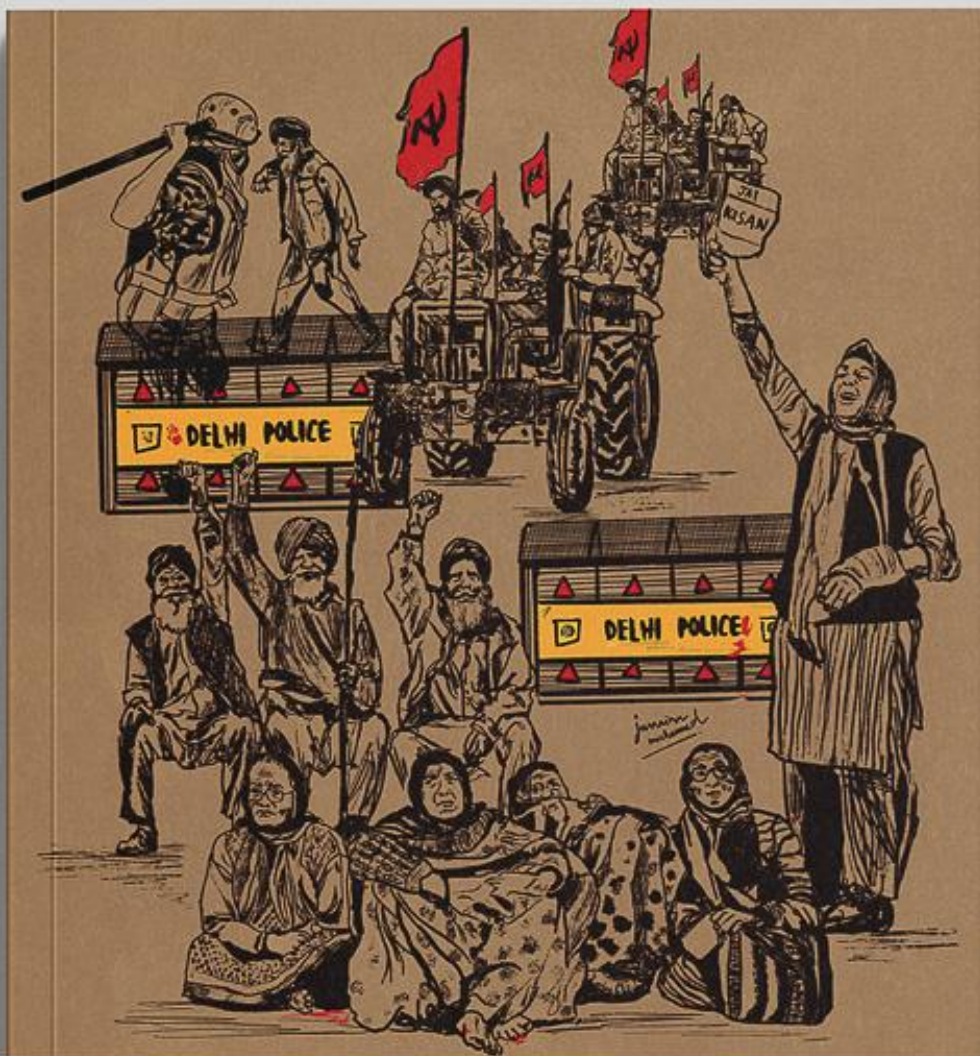
از زمان‌های قدیم، مردم چین اهل مطالعه بودند و بر کسب دانش از طریق مطالعه ماهیت اشیا و اصلاح ذهن از طریق تفکر خالصانه تأکید داشتند. خواندن به مردم چین کمک می‌کند تا روحیه سنتی پشتکار را تداوم بخشند و شخصیت خود را بر پایه اعتماد به نفس و اتکا به خود شکل دهند.

من از اعضا و مقامات حزب می‌خواهم که در خواندن و یادگیری پیش‌قدم شوند، فضایل و آرمان‌ها را پرورش دهند، و توانایی‌ها را بهبود بخشند. امیدوارم همه بچه‌های ما عادت به خواندن داشته باشند، از خواندن لذت ببرند و سالم رشد کنند. ای کاش همه مردم ما درگیر مطالعه باشند و به ایجاد فضایی کمک کنند که همه عاشق خواندن باشند، کتاب‌های خوبی برای خواندن در اختیار داشته باشند و بدانند چگونه از خواندن سود ببرند.^[۱۷]

در همان سال، کتابخانه شانگهای (شعبه شرق) به روی عموم گشوده شد؛ درست روبه‌روی بوستان قرن در ناحیه پودونگ. این کتابخانه هر روز، به‌ویژه عصر یکشنبه، پر از فعالیت است. در بسیاری از کشورهای فقیرتر جنوب جهانی، دیدن کودکان در حال بازی در خیابان در این زمان امری عادی است. در شمال جهانی، شاید بچه‌ها در داخل خانه باشند و چشم‌هایشان به پیکسل‌ها روی صفحه‌نمایش چسبانده شده باشد. در شانگهای، بچه‌ها دسته‌هایی از کتاب در دست دارند و گاهی روی دامان

پدر، مادر، یا پدربزرگ و مادربزرگ می‌نشینند و با هیجان از صفحه‌ای به صفحه دیگر ورق می‌زنند.

بخش کوچک اما برجسته‌ای از کتابخانه به ادبیات مارکسیستی اختصاص دارد. قفسه‌ها به ترتیب زمانی مرتب شده‌اند: کارل مارکس و فردریش انگلس، مائوتسه تونگ، دنگ شیائوپینگ، شی جین پینگ. خاطره‌انگیزترین بخش کتابخانه، بخش کودکان است که مملو از کتاب‌های رنگارنگ کودکانه است، ردیف به ردیف، با کاناپه‌ها، میزها و غرفه‌هایی که شما را به نشستن و مطالعه دعوت می‌کند. مردم—بزرگ و کوچک—برای استفاده از حق خود برای مطالعه (که در ماده ۲۶ اعلامیه جهانی حقوق بشر مورخ ۱۹۴۸ تصریح شده است) به اینجا می‌آیند. مطالعه، در این سنت، یک فعالیت اجتماعی قطعی است که به رشد همدلی و ظرفیت شناختی، به‌ویژه در میان جوانان کمک می‌کند و مردم را با تاریخ، فرهنگ، زبان و اجدادشان پیوند می‌زند.

Naveen Kumar
**KADANA
 KANA**

بوی کتاب در کرالا (هندوستان)

کرالا، ایالتی در جنوب غربی هند با جمعیتی حدود ۴/۳۳ میلیون نفر، توسط جبههٔ دموکراتیک چپ اداره می‌شود که حزب اصلی آن حزب کمونیست هند (مارکسیست) است.^[۱۸] در این ایالت وارد هر شهر و شهرکی که شوید، مطمئناً یک کتابخانهٔ عمومی خواهید دید پر از کسانی که در حال جست‌وجوی کتاب برای قرض گرفتن هستند یا پشت میز نشسته‌اند و مشغول مطالعه‌اند. بیش از نُه هزار کتابخانهٔ عمومی در کرالا وجود دارد که به دلیل حضور فعال جنبش کمونیستی، سنت مطالعاتی ماندگاری دارد.

در دههٔ ۱۹۲۰، در جریان جنبش شکست امپریالیسم بریتانیا، ناسیونالیسم هندی ضداستعماری اهمیت سوادآموزی را در دستورکار خود قرار داد. یکی از ابزارهای کارزار سوادآموزی، کتابخانهٔ عمومی بود که پیش‌تر به بخش مهمی از برنامهٔ توسعه در ایالت‌های هند که توسط شاهزادگان لیبرال‌تر اداره می‌شد، تبدیل شده بود (مانند بارودا، که اکنون به نام وادودارا شناخته می‌شود). آنچه در مورد داستان جنبش کتابخانه در هند شایان توجه است این است که بسیاری از پیشگامان آن گروهی از دوستان بودند که کتاب‌ها و روزنامه‌های خود را برای راه‌اندازی کتابخانه‌های کوچک در روستاها و شهرهایشان جمع کردند. به‌عنوان مثال، پ.ن. پانیکر معروف به پدر جنبش کتابخانه‌ای کرالا، به یاد می‌آورد که چگونه پس از این که موفق شد اشتراک

یک روزنامه را بگیرد-گزینه‌ای که عمدتاً محدود به ثروتمندان بود-هشت نفر یا بیشتر در خانه‌اش جمع شدند و از او خواستند آن را با صدای بلند بخواند. او تعریف می‌کند: «روزهایی که روزنامه به دستمان نمی‌رسید، زندگی‌نامه بزرگان را برای‌شان می‌خواندم. یکی از دوستانم مشترک دو روزنامه دیگر بود و مجموعه کوچکی کتاب داشت. با کنار هم گذاشتن این کتاب‌ها و روزنامه‌ها در اتاق کوچکی که برای این منظور مستقلاً اجاره شده بود، یک کتابخانه کوچک راه انداختیم.»^[۱۹] هزاران داستان از این دست وجود دارد. بسیاری از این کتابخانه‌ها بعداً بخشی از مجموعه کتابخانه‌های دولتی شدند که بودجه‌شان از آن طریق تأمین می‌شود. چنین کتابخانه‌های کوچکی همچنان موجب ادامه حیات جنبش کتابخانه‌ای در کرالا، جایی که جنبش کتابخانه‌ای متمرکز و آغاز شده است، و سایر بخش‌های هند هستند.

به‌عنوان مثال، مایل پانچایات گراما، با جمعیتی بیش از ۲۹۰۰۰ نفر، یکی از ۹۳ دولت محلی در کانور، ناحیه‌ای با بیشترین تعداد کتابخانه در کرالا است. این محل دارای ۳۴ کتابخانه وابسته به شورای کتابخانه‌های ایالت کرالا است. این بدان معناست که در هر کیلومتر مربع نزدیک به یک کتابخانه وجود دارد که هر کدام حدود ۸۷۲ نفر ظرفیت دارند. این میزان تراکم کتابخانه‌ها در جهان بی‌نظیر است. این کتابخانه‌ها به‌خوبی توسط دولت تأمین می‌شوند، مجهز به رایانه و فهرست عناوین یکپارچه هستند و کتابداران آموزش‌دیده که منبعی فعال و در دسترس برای کل جامعه هستند، در آن‌ها خدمت می‌کنند.

هر یک از این کتابخانه‌ها پیشینه‌ای دارد و بسیاری از آن‌ها به نام فعالان اجتماعی

مانند رهبران ملی‌گرا یا کمونیست نام‌گذاری شده‌اند. در اینجا چند مورد از آن‌ها در کانور ذکر شده است:

- قرائتخانه عمومی ولما در ماییل. در سال ۱۹۳۴، ایشواران نامبوتیری، عضو کنگره ملی هند، برای ترویج زبان هندی در میان روستاییان به مجلس پانچایات ماییل (شورای روستا) آمد. او یک سوله کوچک به‌عنوان مدرسه ساخت که در نهایت به کتابخانه‌ای تبدیل شد که هم‌اکنون ۱۸۰۰۰ جلد کتاب در آن نگهداری می‌شود.
- قرائتخانه عمومی پارال در تالاسری. در سال ۱۹۳۴، دختری شانزده‌ساله به نام کائومودی زیورآلات طلای خود را به‌عنوان کمک به جنبش آزادی‌بخش علیه سلطه امپراتوری بریتانیا به گاندی اهدا کرد. پول حاصل از فروش طلاها برای ایجاد کتابخانه مورد استفاده قرار گرفت که اکنون شامل آرشیو تاریخ منطقه است.
- قرائتخانه و کتابخانه ملی اس‌جی‌ام در جریان جنبش‌های اصلاحات اجتماعی قرن نوزدهم در کرایا. مردی به نام سری جاتاودا گورو به کانداکای رفت تا به روستاییان آنجا در مورد ضرورت مبارزه و فراتر رفتن از نظام سلسله‌مراتبی مبتنی بر تبعیض آموزش دهد. به‌عنوان بخشی از این کار، گورو کتابخانه کوچکی تأسیس کرد که از همان زمان رشد کرد و مجموعه‌ای از بیش از ده‌هزار جلد کتاب را در خود جای داد.
- قرائتخانه یادبود سی. مدهاوان در پینارایی. اولین کنفرانس حزب کمونیست هند در کرایا در سال ۱۹۳۹ مخفیانه در پینارایی برگزار شد. دو دهه بعد، سازمان جوانان مترقی «سری نارایان آشریتا یوواجانا» این قرائتخانه را به نام این کنشگر اجتماعی تأسیس کرد. سالانه هزاران کتاب از

طریق یک سامانه محلی اهدا در این مرکز جمع‌آوری و نگهداری می‌شود. این روحیه در جامعه گسترش یافته است: هر بار خانه جدیدی در منطقه ساخته می‌شود، درخت میوه‌ای به نام کتابخانه در آن نزدیکی می‌کارند.

- قرائتخانه و کتابخانه کوالاپورام در ازومه. در دهه ۱۹۵۰، بافندگان روستای ازومه یک اتاق مطالعه به نام باشگاه مردان جوان ساختند. آن اتاق مطالعه اکنون یک کتابخانه سه طبقه مجهز به تنظیم دما و رطوبت با فضایی برای رویدادهای عمومی، یک زمین بازی بزرگ و یک باغ سبزیجات است. این کتابخانه همچنین خدمات اجتماعی منحصر به فردی از جمله تحویل کتاب و برگزاری کلاس‌های رانندگی موتورسیکلت برای زنان ارائه می‌دهد که به بیش از صد زن کمک کرده است گواهینامه بگیرند. در سال ۲۰۰۸، کتابخانه با بهداشت یاران دانشکده پزشکی دولتی کانور در پریارام همکاری کرد تا از هفتصد خانه در روستا بازدید به عمل آید. پزشکان و کتابداران برای جمع‌آوری اطلاعات بهداشتی و ارائه اطلاعات در مورد خدمات شهری از هر خانه در منطقه بازدید کردند.

- قرائتخانه و کتابخانه عمومی ارتقای میهن در چالا. این کتابخانه متوسط که در امتداد یک نخلستان واقع شده، در دهه ۱۹۶۰ توسط دهقانانی تأسیس شد که از طریق ساخت بیدی (سیگارهای دست‌پیچ که در بین کارگران شبه‌قاره هند رایج است)، پارچه‌بافی و انجام انواع مختلف کارهای روزانه، امرار معاش می‌کردند. این دهقانان برای ساختن مکانی مختص مطالعه و تفکر پول جمع کردند. امروزه این کتابخانه حدود ۹۰۰۰ جلد کتاب دارد.

- قرائتخانه عمومی یادبود تالیان رامن نامبیار در کاوومبایی. تالیان رامن، کنشگر برجسته، در سال ۱۹۴۶ در جریان شورش دهقانان در کاوومبایی

دستگیر و چهار سال بعد توسط پلیس طی قتل عام در زندان «سالم» کشته شد. در سال ۱۹۶۲، کشاورزان محلی این کتابخانه را به افتخار او ساختند.

- کتابخانه آوون. آنچه در ابتدا باشگاه آوم نامیده می‌شد، در سال ۱۹۷۳ به کتابخانه آوون تبدیل شد که امروزه دارای ۱۷۰۵۷۴ جلد کتاب و ۶۱۹ عضو است. این کتابخانه برنامه‌های کتاب‌خوانی برای کودکان و نمایش فیلم برگزار می‌کند و کتاب را به سالمندان در منازل آن‌ها تحویل می‌دهد. یک گروه تاریخ‌پژوه محلی در کتابخانه بانی دو پایان‌نامه تاریخی بوده است که محققان محلی نوشته‌اند.

در ایام همه‌گیری [کرونا]، زیرساخت‌های جنبش کتابخانه برای ایمن نگه‌داشتن جوامع و امکان ادامه تحصیل دانش‌آموزان کلیدی بود. یکی از نمونه‌های قابل توجه این پروژه، پروژه NetWork است که در کانور با هدف ارتقای توسعه اجتماعی در مناطق آدیواسی (قبیله‌ای) منطقه آغاز شد. این پروژه توسط دکتر سیواداسان، سیاستمدار عضو حزب کمونیست (مارکسیست) و عضو راجیه سبها (مجلس علیای هند رهبری شد و خیلی زود به بخشی جدایی‌ناپذیر از «مأموریت مردم برای توسعه اجتماعی» (ممت‌ا) تبدیل شد، یک اتحادیه تحت نظارت شورای کتابخانه‌های منطقه کانور با ریاست وزیر کرالا، پیناری و بجایان به‌عنوان حامی اصلی و سیواداسان به‌عنوان رئیس آن. ممت‌ا متعهد شد که به ایجاد یک کتابخانه در هر بخش (کوچک‌ترین حوزه انتخاباتی در نظام اداری هند) کمک کند. به‌عنوان بخشی از این ابتکار، ممت‌ا با دانشگاه کانور و شورای کتابخانه‌های کرالا برای میزبانی اولین کنگره کتابخانه‌های هند در ژانویه ۲۰۲۳ همکاری کرد که نیم‌میلیون

نفر در آن شرکت کردند. به عنوان فعالیت جانبی کنگره، برگزارکنندگان ۱۵۰۰ کارگاه آموزشی با موضوعات مختلف برگزار کردند. در میان آن‌ها ۳۰۰۰ کتابدار حضور داشتند که کارمندان مؤسسات خودگردان محلی، مقامات دولتی، کارگران تعاونی‌ها، دانش‌آموزان، معلمان و دیگرانی نیز به آن‌ها پیوستند.

کنگره کتابخانه‌های هند تبدیل به یک رویداد سالانه شده است که در ایالت‌های مختلف در سراسر هند میزبانی می‌شود تا ایده‌های زیر را ترویج کند:

۱. باید کتابخانه‌های بیشتری وجود داشته باشد و این کتابخانه‌ها نه تنها باید مخزن کتاب‌ها، بلکه مجهز به پیشرفته‌ترین فناوری در دسترس باشند.
۲. این کتابخانه‌ها باید نه تنها در مناطق شهری بلکه در مناطق روستایی و دورافتاده مانند نواحی تپه‌ماهوری (وایاناد) در شمال شرقی کرالا نیز راه‌اندازی شوند.
۳. این کتابخانه‌ها باید به فضای عمومی مهم و فعال برای جامعه و همچنین مراکز رشد فرهنگی و مراکزی برای سازمان‌دهی و/یا مکان‌هایی برای فعالیت‌هایی مانند نمایش فیلم، ورزش، نمایشگاه‌های هنری، جشنواره‌ها و کلاس‌های آموزش فنی و حرفه‌ای تبدیل شوند. در کنار این کتابخانه‌ها باید مراکز بهداشتی و کلاس‌های علمی ایجاد و برگزار شود.

جنبش کتابخانه‌ها توسط کارگران روزمرد ساخته شده است، از جمله راجان، از اهالی پایانور آنور، یک کارگر بیدی با تحصیلات کلاس ششم. زمانی که راجان در سنین جوانی در یک کارخانه بیدی شروع به کار کرد، تحت تأثیر ممارست کارگرانی قرار گرفت که به نوبت روزنامه‌ها را با صدای بلند قبل از ناهار و یک رمان بعد از ناهار برای یکدیگر می‌خواندند (روشی که در کارگاه‌های سیگاربرگ کوبا نیز

مشاهده می‌شود). خواندن الهام‌بخش راجان برای ادامهٔ تحصیل شد، که او را قادر ساخت شغل جدیدی به‌عنوان کارمند در یک بانک تعاونی در نزدیکی خانه‌اش پیدا کند. سال ۲۰۰۸ او مدیر بانک شد. در آن سال، راجان کتابخانهٔ مردمی و اتاق مطالعه را راه‌اندازی کرد که اکنون شکوفا شده و به مرکز زیست فرهنگی در شهر تبدیل شده است.

یکی دیگر از چهره‌های کلیدی جنبش کتابخانه‌ها رادا (شصت‌ساله)، یک کارگر بیدی با تحصیلات کلاس هفتم است که در جوانی سرپرست خانواده‌اش شد. به‌عنوان یک دختر جوان، او شروع به خواندن هفته‌نامهٔ حزب کمونیست (مارکسیست) به نام دشبیمانی کرد و نامه‌هایی برای سردبیران نوشت و دربارهٔ داستان‌ها و اشعار آن نظر داد. رادا در سال ۲۰۰۲ به کتابخانهٔ سیار جواهر (که سال قبل تأسیس شده بود) پیوست که کتاب‌ها را به خانه‌های خوانندگان، به‌ویژه زنان و سالمندان می‌رساند. شمایل او که بعد از کار با فهرست عناوین کتابخانه در یک دست و کیسه‌ای پر از کتاب بر دوشش برای هر خانواده کتاب می‌آورد، خیلی زود برای مردم محلی مایهٔ شادی شد. در سال ۲۰۱۸، او کلاس دهم را به پایان رساند و در آزمون دولتی مورد نیاز برای ادامهٔ تحصیل در دانشگاه قبول شد. با این حال، حتی در بجنوئهٔ مطالعه و کار، در تعهد او به کتابخانه هرگز خلل وارد نیامد. خودش می‌گوید: «این شغلی است که من آن را دوست دارم. هرگز احساس نکردم کیف سنگین است، زیرا عطر کتاب‌ها همیشه مرا به وجد می‌آورد».^[۲۱]

کارگرانی مانند راجان و رادا تجسم ابتکار انسانی در پشت جنبش شکوفایی کتابخانه‌ها در سراسر کراالا هستند.

Rastko Močnik

THEORY FOR POLITICS

سالواتوره کارلنو (ایتالیا)

روز کتاب‌های سرخ، از ژاپن تا کره ماه

در ۲۱ فوریه ۲۰۱۹، انجمن هندی ناشران چپ، گروهی از ناشران وابسته به حزب کمونیست هند (مارکسیست)، ابتکار عملی را بنا نهادند که خیلی زود اکنون به عنوان «روز کتاب‌های سرخ» شناخته می‌شود. این رویداد، به مناسبت صد و هفتاد و یکمین سالگرد انتشار مانیفست کمونیست و روز جهانی زبان مادری، به دنبال نجات زندگی جمعی بر مبنای گیتی‌گرایانه، فرهنگی و سوسیالیستی است. طولی نکشید که «روز کتاب‌های سرخ» مورد توجه ناشرانی از سراسر جهان قرار گرفت و تا سال ۲۰۲۰ بیش از ۳۰۰۰۰۰ نفر از کره جنوبی تا کوبا آن را جشن گرفتند.^[۲۲] تا سال ۲۰۲۴، «روز کتاب‌های سرخ» بیش از یک میلیون شرکت‌کننده در رویدادهایی از اندونزی تا شیلی داشت (نیم میلیون نفر از آن‌ها فقط در کراالا).^[۲۳]

در سال ۲۰۲۰، اولین سالی که این جشن فراتر از مرزهای هند گسترش یافت، اعضای سازمان‌های دهقانی و اتحادیه‌های کارگری دایره‌هایی از صندلی‌های پلاستیکی را در جاده‌های روستاهای کوچک در سراسر تاملیل نادو قرار دادند و درباره مانیفست کمونیست بحث کردند. در همین حال، در نشست‌های جنبش کارگران بی‌زمین برزیل، اعضا دور هم می‌نشستند و به نوبت در طول جشن‌های کارناوال با صدای بلند می‌خواندند. در کوه‌های نپال، اتحادیه کارگران کشاورزی درباره کتاب‌های سرخ خودشان بحث می‌کردند در حالی که دهقانان بی‌زمین در

تانزانیا درباره اهمیت سواد سخن می گفتند.

چهار سال بعد، نمایشگاه ده روزه کتاب هاوانا در کوبا، ۲۱ فوریه را به مجموعه رویدادهای ویژه «روز کتابهای سرخ» اختصاص داد. در کراالا، شِم پراواتی یک نماهنگ تهیه کرد که نشان می داد او در بازارها و کارگاه های تریواندروم با نسخه فرانسوی سرود انترناسیونال می رقصید. نماهنگ در ساحل به اوج می رسد، جایی که شِم پراواتی پرچم داس وچکش در دست دارد و خورشید سرخ پشت سر او در افق دیده می شود. در کنار این نماهنگ، مجموعه ای از پوسترهای اصلی طراحی شده بود که هنرمندان سراسر جهان برای بزرگداشت این روز طراحی کرده بودند و افراد بیشتری را تشویق می کردند تا جلسات کتاب خوانی و نمایش را در محل زندگی خود ترتیب دهند.

در آماده سازی برای اولین جشن بین المللی روز کتابهای سرخ ۲۰۲۰، انجمن ناشران چپ هند جلساتی متشکل از ناشرانی از سراسر جهان تشکیل داد. این جلسات منجر به ایجاد اتحادیه بین المللی ناشران چپ (IULP) شد که اکنون شامل چهل و پنج ناشر است.^[۲۴] این اتحادیه نه تنها برای تبلیغ روز کتابهای سرخ، بلکه به طور گسترده تر به منظور ایجاد بستری برای ناشران چپ با هدف دفاع از حملات جناح راست و پیشبرد ایده های عقلانی و سوسیالیستی تشکیل شد. اتحادیه چندین کتاب مشترک در همان روز به زبان های مختلف، از رومانیایی گرفته تا اندونزیایی (از جمله در مورد نوشته های چه گوارا و در بزرگداشت کمون پاریس) تولید کرده و بیانیه هایی در دفاع از نویسندگان و ناشران، هنگامی که مورد حمله قرار می گیرند، منتشر کرده است.^[۲۵]

جنبش کتابخانه‌ها به برگزاری رویدادهای روز کتاب‌های سرخ در کتابخانه‌های عمومی کرا لا همت گماشته است، جایی که کارگران فرهنگی آواز می‌خوانند و برنامه اجرا می‌کردند درحالی‌که صدها هزار نفر به مدد عقلانیت و آرمان سوسیالیسم روحیه خود را تقویت می‌کردند.

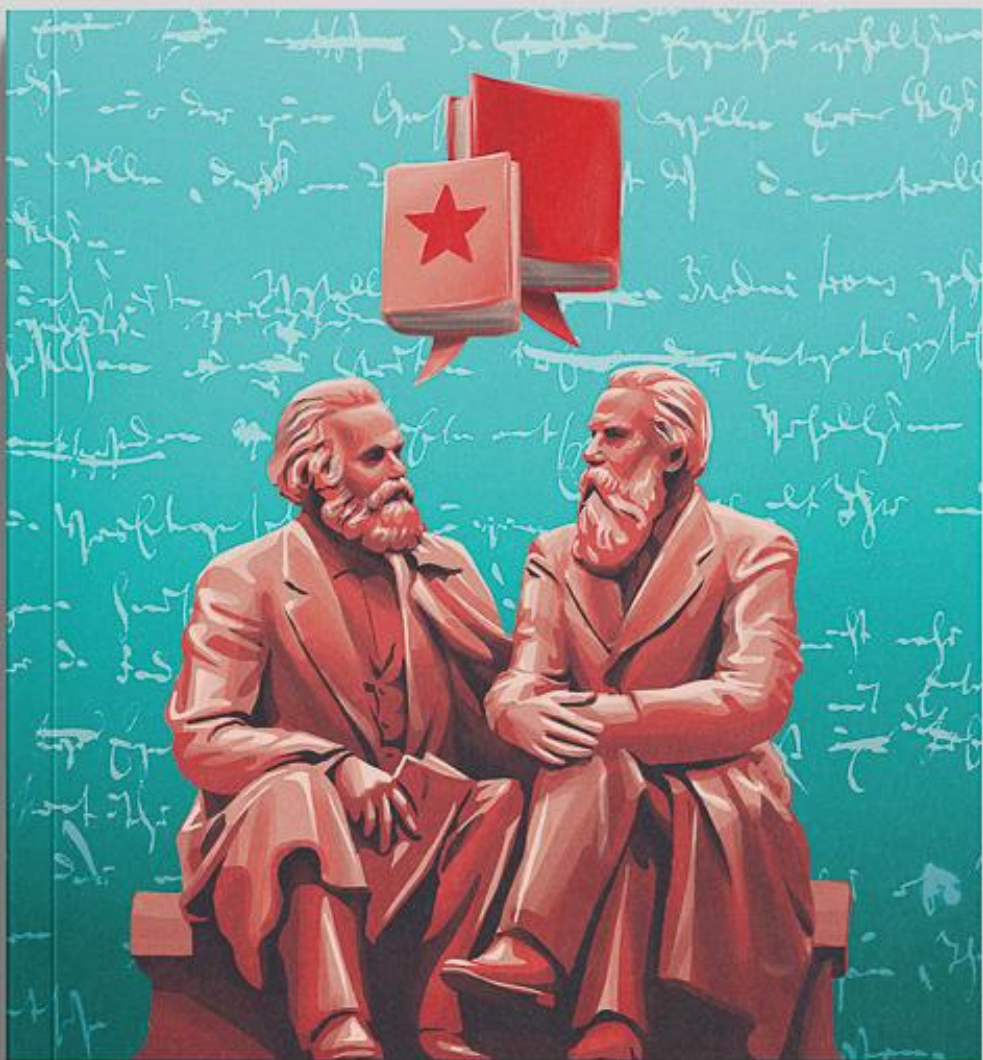
روز کتاب‌های سرخ بخشی از یک مبارزه فرهنگی گسترده‌تر برای دفاع از حق نوشتن، انتشار و خواندن کتاب‌های سرخ، و مبارزه با ایده‌های تاریک‌اندیشه معاصر است که عقلانیت را نشانه رفته‌اند. امید این است که این روز فزاینده از این اتحادیه باشد و به تاریخی کلیدی در تقویم نیروهای مترقی تبدیل شود. افراد و سازمان‌های بسیار فزاینده از مدارهای اتحادیه بین‌المللی ناشران چاپ و جریان‌های چاپ، «روز کتاب‌های سرخ» را از آن خود می‌دانند، زیرا روز کتاب‌های سرخ به نیرویی برای خود تبدیل شده و به یک عنصر کلیدی در تقویم نیروهای مترقی تبدیل می‌شود. تا پایان این دهه، ما امیدواریم بیش از ده میلیون نفر در «روز کتاب‌های سرخ» شرکت کنند.

در دهه ۱۹۳۰، زنانی از مزارع اشتراکی گنورگیوسکی در قفقاز شمالی نامه‌ای به دولت شوروی نوشتند که در آن آمده بود: «البته باید مطالعه کنیم تا بتوانیم مزارع بزرگ را به‌درستی مدیریت کنیم. ما می‌خواهیم تمام زمستان را مطالعه کنیم. برای یادگیری خواندن و نوشتن؛ مطالعه مبنای دانش سیاسی و کشاورزی علمی. به ما کتاب و دفتر بیشتری بدهید، زیرا میل به مطالعه در بین خانم‌ها بسیار زیاد است.» یکی از این زنان، فِکلا گولوچنکو (تقریباً پنجاه‌ساله)، افزود: «اگر من به‌درستی آموزش نبینم، نمی‌توانم بریگاد خودم را اداره کنم». به بیان این زنان، «تحصیلات دیگر یک امر تجملی نیست. یک ضرورت مطلق است، مانند آب برای تشنه.»

سخنان زنان گنورگیوسکی بازتاب سخنان پالوما سائیس ته‌خرو از بریگاد «برای خواندن در آزادی» است که به ما گفت:

کسانی که مطالعه می‌کنند افرادی هستند که تفکر انتقادی را می‌سازند. آن‌ها مروج آرمانشهرها هستند. مردمی که تاریخ خود را بشناسند و بر آن احاطه داشته باشند به ریشه‌های خود می‌بالند. خواندن نوعی معاشرت است؛ تجربیات و اطلاعات را به اشتراک می‌گذارد. کتاب‌ها به ما اجازه می‌دهند ریشه‌هایی را که ما و تاریخ ما را تشکیل می‌دهند درک کنیم. باعث می‌شوند آگاهی ما فراتر از فضا و زمانی رشد کند که گذشته و حال ما را بنا می‌کند. مطالعه شهروندان بهتری تربیت می‌کند. به لطف کتاب‌ها، ما یاد می‌گیریم

به غیر ممکن‌ها باور داشته باشیم، به آنچه بدیهی پنداشته می‌شود بی‌اعتماد باشیم، حقوق خود را به‌عنوان شهروند مطالبه کنیم، و وظایف خود را انجام دهیم. خواندن بر رشد فردی و اجتماعی افراد تأثیر می‌گذارد. بدون آن، هیچ جامعه‌ای نمی‌تواند پیشرفت کند.

Karl Marx & Friedrich Engels

THE COMMUNIST MANIFESTO

انگریز نہوس (بزرگ)

¹ John Reed, *Ten Days That Shook the World* (New Delhi: LeftWord Books, 2017), 53.

² Omar Martínez Legorreta, *Modernisation and Revolution in Mexico: A Comparative Approach* (Tokyo: United Nations University, 1989), 71.

³ James Presley, 'Mexican Views on Rural Education 1900–1910', *The Americas* 20, no. 1 (July 1963): 64–71.

⁴ Jacqueline Paola Ayala Zamora, *La obra educativa de José Vasconcelos* [The Educational Work of José Vasconcelos] (Mexico City: Universidad Pedagógica Nacional, 2005).

⁵ José Vasconcelos, 'Education in Mexico: Present Day Tendencies', *Bulletin of the Pan American Union* 56, no. 3 (January–June 1923): 230–245.

⁶ Patience Alexandra Schell, *Church and State Education in Revolutionary Mexico City* (Tucson: University of Arizona Press, 2003); Lloyd Hughes, *Las misiones culturales mexicanas y su programa* [Mexican Cultural Missions and their Programme] (Paris: UNESCO, 1950); Martha Eva Rocha Islas, *Los rostros de la rebeldía. Veteranas de la Revolución Mexicana, 1910-1939* [The Faces of Rebellion: Women Veterans of the Mexican Revolution, (1910–1939)] (Mexico City: Secretaría de Cultura, 2016); Paco Ignacio Taibo, *Bolcheviques: historia narrativa de los orígenes del comunismo en México 1919–1925* [The Bolsheviks: A Narrative History of the Origins of Communism in Mexico 1919–1925] (Mexico City: Joaquín Mortiz, 1986).

⁷ Louise Schoenhals, 'Mexico Experiments in Rural and Primary Education, 1921–1930', *Hispanic American Historical Review* 44, no. 1 (1 February 1964): 22–43.

⁸ Elsa Margarita Ramírez Leyva, 'Mexico Reads: National Program for the Promotion of Reading and the Book' (paper presented at the World Library and Information Congress: 77th IFLA General Conference and

Assembly, San Juan, Puerto Rico, 13–14 August 2011).

⁹Ángel Vargas, “‘Leer te hace mucho más crítico y te da armas para defenderte todos los días’”: Paloma Saiz’ [‘Reading Makes You Much More Critical and Gives You Weapons to Defend Yourself Every Day’]: Paloma Saiz], *La Jornada*, 18 July

2024, <https://www.jornada.com.mx/2024/07/18/cultura/a04n2cul>.

¹⁰“‘The Single Greatest Educational Effort in Human History’”, *Language Magazine* (blog), 8 November

2024, <https://www.languagemagazine.com/the-single-greatest-educational-effort-in-human-history/>.

¹¹Wang Yianwei and Li Jiyuan, *Reform in Literacy Education in China* (Geneva: UNESCO, International Bureau of Education, 1990).

¹²Glen Peterson, *The Power of Words: Literacy and Revolution in South China, 1949–1995* (Vancouver: University of British Columbia Press, 1997), 3.

¹³V. I. Lenin, ‘The New Economic Policy’, *Lenin Collected Works*, vol. 33, (Moscow: Progress Publishers, 1965), 78.

¹⁴Heidi Ross, with contributions from Jingjing Lou, Lijing Yang, Olga Rybakova, and Phoebe Wakhunga, *China Country Study*, background paper commissioned for the *Education for All Global Monitoring Report 2006: Literacy for Life* (2005), UNESCO, 2006/ED/EFA/MRT/PI/85.

¹⁵Peterson, *The Power of Words*, 85.

¹⁶Priscilla C. Yu, ‘Leaning to One Side: The Impact of the Cold War on Chinese Library Collections’, *Libraries and Culture* 36, no. 1 (2001): 256; Zhixian Yi, ‘History of Library Developments in China’ (paper presented at the ‘Future Libraries: Infinite Possibilities’, session 164, Library History Special Interest Group, International Federation of Library Associations and Institutions Conference, Singapore, 15–23 August 2013), <https://library.ifla.org/id/eprint/143/1/164-yi-en.pdf>.

¹⁷Xi Jinping, ‘Full Text of Xi Jinping’s Congratulatory Letter to the First National Conference on Reading’, *China Daily*, 23 April 2022, <https://www.chinadaily.com.cn/a/202204/23/WS6263ad99a310fd2b29e58dbf.html>.

¹⁸State Planning Board, Government of Kerala, ‘Population and the Macro Economy’, in *Economic Review 2017* (Thiruvananthapuram: Government of Kerala, January 2018), accessed 12 January 2025, https://spb.kerala.gov.in/economic-review/ER2017/web_e/ch11.php?id=1&ch=11.

¹⁹Lawrence Liang and Aditya Gupta, *The Public Library Movement in India: Bedrock of Democracy and Freedom* (Public Resource, 2024), 54–55.

²⁰P. Mohandas and Manu M. R., eds., *People Own Spaces: Emergence of Libraries in Kerala* (Kannur: Indian Library Congress, 2024).

²¹M. A. Rajeev Kumar, 'Bag Full of Joy and Wisdom', *The New Sunday Express*, 26 June 2022.

²²'Red Books Day Celebrated on Each Continent', Tricontinental: Institute for Social Research, 30 April 2020, <https://thetricontinental.org/booklet-red-books-day/>.

²³Nitheesh Narayanan, Sudhanva Deshpande, and Vijay Prashad, 'Red Books Day 2024', *Peoples Democracy*, 3 March 2024, https://peoplesdemocracy.in/2024/0303_pd/red-books-day-2024.

²⁴International Union of Left Publishers, 'Who We Are', <https://iulp.org/about>.

²⁵For a full list, see 'Books', Tricontinental: Institute for Social Research, <https://thetricontinental.org/books/>.

²⁶Georgii Nikolaevich Serebrennikov, *The Position of Women in the USSR* (London: Victor Gollancz, 1937), 81.

Attribution-NonCommercial 4.0
International (CC BY-NC 4.0)

تری کنتیننتال: مؤسسه پژوهش‌های اجتماعی می‌کوشد یک پل ارتباطی میان کنشگران سیاسی و اجتماعی از نحله‌های گوناگون بنا کند تا محملی شود برای تفکر نقّادانه، و تولید و انتشار محتوای تحلیلی و پژوهشی که در خدمت آرمان‌های رهایی‌بخش مردم در جنوب جهانی‌ست.

خانه آمریکای لاتین به‌عنوان شریک منطقه‌ای تری کنتیننتال همین هدف مشترک را دنبال می‌کند: ایجاد فضایی برای تبادل نظر و هم‌اندیشی دربارهٔ مسائل جاری، به‌منظور تقریب دیدگاه‌ها و تقویت همبستگی میان تمام کسان و جریان‌هایی که خود را به آرمان‌های رهایی‌بخش پایبند می‌دانند.

مطالب تری کنتیننتال فارسی در نشانی زیر منتشر می‌شود:

<http://t.me/TricontinentalFarsi>